

Sygnatura akt II 1 C 2/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 sierpnia 2022 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi II Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Braczkowska

Protokolant: sekretarz sądowy Paulina Wiktorska

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2022 roku w Łodzi

na posiedzeniu jawnym

sprawy z powództwa E. B.

przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. nie obciąża powódki E. B. obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz pozwanego (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.;
3. przyznaje i nakazuje wypłacić na rzecz radcy prawnego P. J. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 1.476,00 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych), w tym 23 % podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce E. B. z urzędu w sprawie II 1 C 2/22;
4. przyznaje i nakazuje wypłacić na rzecz radcy prawnego P. J. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 738,00 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym 23 % podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce E. B. z urzędu w sprawie III Ca 1348/20.

Sygnatura akt II 1 C 2/22

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 1 lutego 2019 roku, skierowanym przeciwko (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w W., powódka E. B. - wniosła o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w dniu 26 lutego 2018 roku w sprawie o sygnaturze akt VIII Nc 2083/18, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 12 kwietnia 2018 roku. Jako podstawę faktyczną swojego roszczenia powódka wskazała na przedawnienie roszczeń opisanych w w/w tytule wykonawczym. Powódka podniosła również, że powyżej opisany tytuł wykonawczy zasługuje na uchYLENIE, gdyż pozwany wnosząc o jego wydanie nie sprecyzował roszczenia i go nie uprawdopodobnił, nie wskazał również kwot o jakich zasądzenie wnosi, w tym również odsetek, w których zakresie nie wskazał od jakiej daty każde z poszczególnych roszczeń stało się wymagalne, skoro wynikało z umowy pożyczki. Powódka wniosła również o zabezpieczenie powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Km 9597/18 przez Komornika Sądowego przy

Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi P. P., zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości, ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu (pozew k. 5-6).

Postanowieniem z dnia 6 marca 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi oddalił złożony przez powódkę wniosek o zabezpieczenie (postanowienie k. 22).

W dniu 1 kwietnia 2019 roku pozwany, reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm prawnem przepisanych. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej wskazał, że w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie jest dopuszczalne ponowne merytoryczne badanie żądania pozwu i w sprawie tej można powoływać się jedynie na okoliczności zaistniałe po powstaniu tytułu wykonawczego, a powódka takich okoliczności nie wskazała. Pozwany podniósł również, że jego roszczenia względem powódki objęte spornym tytułem wykonawczym nie są w żadnej części przedawnionymi, gdyż tytuł ten powstał w 2018 roku (odpowieź na pozew k. 51-52, pełnomocnictwo k. 53).

Postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zwolnił powódkę od kosztów sądowych w całości oraz oddalił złożony przez nią wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu (postanowienie k. 72).

W dniu 15 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna wydał w sprawie II 1 C 11/19 wyrok, w którym oddalił powództwo w całości i jednocześnie nie obciążył powódki obowiązkiem zwrotu na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania. Postanowieniem z tego samego dnia Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem go do przesłuchania powódki w charakterze strony (postanowienie k. 74, wyrok k. 75, uzasadnienie k. 93-97).

W wyniku rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Łodzi zażalenia powódki z dnia 30 kwietnia 2019 roku (data nadania w UP) na postanowienie Sądu z dnia 15 kwietnia 2019 roku w przedmiocie oddalenia jej wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, postanowieniem z dnia 28 lutego 2020 roku wydanym w sprawie III Cz 1458/19 postanowienie to zostało zmienione w ten sposób, że ustanowiono dla powódki pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego, którego wyznaczy Okręgowa Izba Radców Prawnych w Ł. (zażalenie k. 91, postanowienie k. 114-115, wskazanie pełnomocnika k. 127).

W dniu 13 lipca 2020 roku powódka, reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego wniosła apelację od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna z dnia 15 kwietnia 2019 roku (apelacja k. 133-134). W wyniku jej rozpoznania, wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi, Wydział III Odwoławczy z dnia 20 września 2021 roku wydanym w sprawie III Ca 1348/20 wyrok Sądu I instancji został uchylony, zaś sprawa została przekazana mu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (wyrok k. 154).

Sprawa została wpisana do Rep. C pod nowy numer (zarządzenie k. 164).

W piśmie procesowym z dnia 2 marca 2022 roku pełnomocnik strony pozwanej zajął stanowisko w sprawie – jak dotychczas (pismo procesowe k. 171).

W piśmie procesowym z dnia 21 marca 2022 roku pełnomocnik powódki ustanowiony dla niej z urzędu podtrzymał jej dotychczasową argumentację poczynioną w sprawie (pismo procesowe k. 184).

Do dnia zamknięcia rozprawy strony pozostały na doczasowych stanowiskach w sprawie. Na rozprawie w dniu 23 sierpnia 2022 roku pełnomocnik powódki podtrzymał podniesiony przez nią zarzut przedawnienia roszczeń objętych spornym tytułem wykonawczym oraz wskazał, że dochodzenie roszczeń od powódki przez pozwanego jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego z uwagi na okoliczności zaistniałe przed powstaniem tytułu wykonawczego (protokół elektroniczny rozprawy z dnia 23 sierpnia 2022 roku k. 204).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 lutego 2018 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, VIII Wydział Cywilny wydał w sprawie VIII Nc 2083/18 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanej E. B. aby ta zapłaciła na rzecz powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 6.665,44 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 lutego 2018 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.279,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Nakaz zapłat stał się prawomocny, wobec czego w dniu 12 kwietnia 2018 roku została mu nadana klauzula wykonalności (tytuł wykonawczy w aktach Km 9597/18 k. 8).

W oparciu o powyżej szczegółowo opisany tytuł wykonawczy, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi – Widzewa w Łodzi P. P. wszczął przeciwko powódce w dniu 29 października 2018 roku, na podstawie wniosku egzekucyjnego z tego samego dnia (prezentata komornika sądowego) powódce postępowanie egzekucyjne. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Km 9597/18. P. to trwa do chwili obecnej. W jego toku doszło do wyegzekwowania od powódki i przekazania na rzecz wierzyciela: 1.849,50 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania, 1.909,24 zł z tytułu odsetek ustawowych, 2.325,21 zł z tytułu należności głównej. Egzekucja prowadzona w sprawie została skierowana do świadczenia emerytalnego powódki, zaś miesięczne potrącenia z jej emerytury są dzielone zgodnie z planami podziału sporządzanymi przez komornika sądowego P. P. do trzech spraw egzekucyjnych prowadzonych przeciwko powódce (wniosek k.1, karta rozliczeniowa, tytuł wykonawczy k. 8 – w aktach Km 9597/18).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zaś sytuacja materialna powódki została ustalona na podstawie dowodu z przesłuchania stron przeprowadzonego z urzędu z ograniczeniem go do przesłuchania powódki na okoliczność jej sytuacji materialnej i zdrowotnej. Dowód z przesłuchania stron został pominięty przez Sąd w pozostałym zakresie, gdyż profesjonalny pełnomocnik powódki z urzędu nie sformułował go w prawidłowy sposób – pomimo dwukrotnego zobowiązania Sądu w tym zakresie (zarządzenia k. 160, k. 191). Pełnomocnik powódki żądał przeprowadzenia tego dowodu na okoliczność: braku podstaw do nadania klauzuli wykonalności, braku skutecznego przejścia zobowiązań na pozwaną oraz na okoliczność wystąpienia zdarzeń już powstaniu tytułu wykonawczego które powodują, że roszczenie nie może być egzekwowane. Abstrahując od sytuacji, w której pełnomocnik powódki nie zdołał sprecyzować w swoich pismach procesowych podstawy prawnej żądania pozwu i dopiero na wyraźne żądanie Sądu w trakcie rozprawy wskazał jakie to żądania pozwu sformułowane samodzielnie przez powódkę podtrzymuje, od profesjonalnego pełnomocnika Sąd oczekiwał sformułowania tezy dla przeprowadzenia dowodu w sprawie w sposób zgoła inny niż poprzez powtórzenie treści przepisu prawa. Pełnomocnik powódki nie sprecyzował w treści tezy dowodowej dla przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron nawet z uwagi na jakie zdarzenie powstałe po powstaniu tytułu wykonawczego (z którego wynika, że tytuł nie może być wykonany) wywodzi on swoje stanowisko procesowe. Powołany na terminie rozprawy zarzut przedawnienia roszczeń objętych tytułem wykonawczym nie stanowił podstawy do przeprowadzenia na tę okoliczność dowodu z przesłuchania powódki, gdyż okoliczność ta została w sposób dostateczny wyjaśniona na podstawie dowodów dokumentarnych znajdujących się w aktach sprawy i załączonych do nich aktach egzekucyjnych. Pełnomocnik powódki nie wskazał również w żadnej mierze jakie to okoliczności spowodowały brak możliwości nadania tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, a co więcej jest to okoliczność pochodząca sprzed momentu powstania tytułu wykonawczego więc nie może być podstawą żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności na podstawie art. 840 par. pkt 2 k.p.c. Pełnomocnik powódki nie powołał również innej podstawy prawnej żądania pozwu. Powołanie przez pełnomocnika powódki w tezie dowodowej dla przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron okoliczności dotyczącej braku skutecznego przejścia zobowiązania na pozwaną również nie mogło okazać się skutecznym. Po pierwsze, jest to okoliczność (grudzień 2017 roku) zaistniała przed powstaniem tytułu wykonawczego, a nawet tytułu egzekucyjnego, który powstał w dniu 26 lutego 2018 roku.. Co więcej i po drugie, dokumenty w tym zakresie zostały przedstawione sądowi już wraz z pozwem przez samą powódkę (k. 11). Przy tak sformułowanej tezie dowodowej dla przeprowadzenia dowodu z przesłuchania powódki – dowód ten musiał zostać pominięty przez Sąd na podstawie art. 235 ze znacznikiem 2 par. 2 i 5 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo złożone w przedmiotowej sprawie a oparte jedynie na zarzucie przedawnienia roszczeń objętych tytułem wykonawczym nie mogło okazać się zasadnym.

Jak stanowi bowiem art. 125 k.c., roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat. Zająście po wydaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, na skutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane, to między innymi podniesienie zarzutu przedawnienia zasądzonych roszczeń i upływ czasu. W tym zakresie powódka powołała się więc na uprawnioną przesłankę pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, opisaną w art. 840 § 1 punkt 2 kodeksu postępowania cywilnego.

Przepis art. 125 k.c. statuuje 6-letni okres przedawnienia roszczeń opisanych w tytule wykonawczym. Jak wynika jednak z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego w sprawie sporny tytuł wykonawczy powstał w dniu 12 kwietnia 2018 roku kiedy to została mu nadana klauzula wykonalności, podczas gdy już w dniu 29 października 2018 roku wierzyciel (pozwany) złożył w oparciu o jego treść wniosek egzekucyjny do komornika sądowego P. P., zaś postępowanie w sprawie Km 9597/18 trwa do dziś. Wobec powyższego żadna część należności powódki na rzecz pozwanego nie uległa przedawaniu.

Powództwo złożone w przedmiotowej sprawie podlegało oddaleniu jako niezasadne w części również z uwagi na fakt, iż można je wywieść jedynie co do tej części należności objętej tytułem wykonawczym, co do której istnieje w dalszym ciągu realna możliwość jej wyegzekwowania. Po przymusowym wyegzekwowaniu całości czy też części należności na rzecz wierzyciela, dłużnik traci w tym zakresie możliwość wystąpienia na drogę postępowania sądowego z pozwem opartym na treści art. 840 par. 1 pkt 2 k.p.c. Wobec wyegzekwowania na rzecz wierzyciela znacznej części należności objętej spornym tytułem wykonawczym powództwo w tym zakresie podlegało również oddaleniu jako niezasadne.

Wobec braku możliwości oparcia powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności za zarzucie naruszenia zasad współżycia społecznego, ten zarzut pełnomocnika powódki z urzędu również nie mógł okazać się zasadnym.

Na potrzeby rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd przyjął, że powódka przegrała przedmiotową sprawę w całości. Pozwany powinien więc otrzymać od powódki pełen zwrot poniesionych przez niego kosztów postępowania (za I i za II instancję). Sąd Rejonowy zdecydował się jednak orzec o kosztach przedmiotowego postępowania w oparciu o treść art. 102 k.p.c. i nie obciążać powódki kosztami postępowania na rzecz strony pozwanej. Przemawiało za tym kilka okoliczności. Powódka jest osobą znajdującą się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Otrzymuje ona co miesiąc jedynie kwotę 1.055 zł emerytury, z której musi ponosić stałe opłaty miesięczne i kupować leki. W tym roku będzie zmuszona ponieść znaczące wydatki za kup węгля, którym ogrzewa mieszkanie kwaterunkowe. Powódka korzysta z dofinansowania do czynszu oraz z pomocy osób bliskich i rodziny. Inaczej trudno byłoby jej się utrzymać. Jest ona również osobą poważnie schorowaną, choruje na jaskrę, ma zwyrodnienie kręgosłupa, zapalenie żołądka i dwunastnicy (przesłuchanie powódki w charakterze strony w protokole elektronicznym rozprawy k. 2-4v). Co więcej, powódka jest osobą w podeszłym wieku i została zwolniona przez Sąd od kosztów sądowych w całości. Po stronie pozwanej mamy zaś do czynienia z profesjonalistą na stałe korzystającym z fachowej pomocy prawnej, trudniącym się zawodowo nabywaniem i egzekwowaniem wierzytelności.

Wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu powódki zostało ustalone na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, w sprawie II 1 C 2/22 na podstawie § 3 w związku z § 4 ust. 3 w związku z § 8 pkt 4 na kwotę 1.476,00 zł w tym 23 % podatku VAT, zaś w sprawie III Ca 1348/20 prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie § 3 w związku z § 4 ust. 3 w związku z § 8 pkt 4 w związku z § 18 ust. 1

pkt 1 na kwotę 738,00 zł w tym 23 % podatku VAT. Wynagrodzenie to zostało wypłacone ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi wobec przegrania sprawy przez powódkę.

Zarządzenie: odpis wyroku przesłać wraz z uzasadnieniem pełnomocnikowi powódki – PI, bez pouczenia.